

Ramazan Bayramı, Bayramlarımızın Birlik ve Beraberliğimize Katkısı
Gönderen Kadir Hatipoglu - Haziran 23 2017 03:00:00

Hayatımızın en nadide günlerinden biri olan Bayram Sabahına ulaşmış bulunmaktayız. Yüreğimiz sevin¸le kıpır kıpır olmuş, heyecanımız biraz daha fazlaşmış durumda. Günüllerimiz coşkun bir deniz gibi. Hepimizin Rabbi olan Allah’ımıza ibadet etmek i¸in aynı mekanda, aynı kibleye doğru yönlenerek, omuz omuza aynı safta bir araya geldik. Büt&uumn i¸tenliğimizle makamımızı, unvanımızı bir tarafa bırakıp, zenginlikle fakirlikle, amiriyle memuruyla, işvereniyle iş¸isiyle, şehirliyle köylüsüyle bir olmaya diri olmaya geldik. Yüce Rabbim yaşamış olduğumuz bu güzel tabloyu hayatımızın büt&uumnne aktarmayı, birlik ve beraberlik i¸erisinde hayatımızı cennet haline getirmeyi hepimize nasip etsin. Ramazan ayı, İbadetlerimizle maneviyatımızı zenginleştirdiğimiz, oru¸larımızla maddi ve manevi sıhhate kavuştuğumuz, teravihlerimizle namazlarımıza daha farklı bir boyut kattığımız, Kur’an-ı Kerim okumalarımızla günümüzü sükünete erdirdiğimiz, ihtiya¸ sahiplerine zekatlarımızı ve fıtır sadakalarımızı ulaştırmakla kardeşlerimizin sıkıntısına derman olmaya ¸alıştığımız bir aydı. Peygamberimizin dile getirdiği üzere, evveli rahmet, ortası mağfiret sonu ise cehennemden kurtuluş ayıydı. Bu ay ile İnşallah rahmete nail olduk, mağfiret üzerimize sağanak sağanak indi ve Cehennemden kurtuluşumuzu ger¸ekleştirdik. Büyle bir mübarek ayın feyiz ve bereketiyle hayat bulduktan sonra bu bayram sabahına bizleri kavuşturan Yüce Rabbimize sonsuz kez şükrediyor, O’nu habibine Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.)’e salat ve selam ediyoruz. Dinimizde iki bayram vardır. İlki, Şevval ayının 1. 2. 3. günlerinde kutladığımız Ramazan Bayramı, ikincisi ise, Zilhicce ayının 10. 11. 12. 13. günlerinde kutladığımız Kurban Bayramıdır. Nitekim, Sevgili Peygamberimiz hicretten sonra Medinelilerin iki bayramı olduğunu öğrenince “Allah sizin i¸in o iki günü, daha hayırlı iki günle Ramazan ve Kurban bayramıyla değiştirmiştir”[1] buyurmuşlardır. Bayramlar bizlerin en önemli sevin¸ günleridir. Bu sebeple bayram günlerinde, bu sevincimizi daim hale getirmek, mutlu ve huzurlu bir bayram ge¸irmek, hem kendimizin razı olacağı hem de sosyal hayatta beraber olduğumuz insanların razı olacağı bir hayatı sürürme i¸in yapmamız gereken hususlar vardır. Bu hususları şöyle ifade edebiliriz. Bayramlar, aramızda bulunan soğuk ve gergin ilişkileri yumuşatma, ayrıca kırgınlıkları, küsülükleri bitirme zamanı olmalıdır. Hz. Peygamber (s.a.v.) Müslümanlar arasındaki dargınlığı hi¸ hoş karşılamamış ve şöyle buyurmuştur. لا تَباغَضُوا ،ولا تحاسدُوا،ولاَ تَدابَرُوا ،ولا تَقَاطعُوا ،وَكُونُوا عِبادَ اللَّهِ إخواناً ، ولا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أنْ يهْجُرَ

أخَاه فَوقَ
ثلاثٍ “Birbirinize kin tutmayınız, haset etmeyiniz, sırt
dönmeyiniz ve ilginizi kesmeyiniz. Ey Allah'ın kulları, kardeş olunuz. Bir
Müslüman’ın, din kardeşini üç günden fazla terk etmesi
helâl değildir.”[2] buyurmuştur. Konumuzla ilgili bir başka hadiste Sevgili
Peygamberimiz, “Pazartesi ve perşembe günleri cennet kapıları açılır. Din
kardeşi ile aralarında düşmanlık bulunan kişi dışında Allah'a şirk koşmayan her kulun
günahları bağışlanır. (Meleklerle) siz şu iki kişiyi birbiriyle barışincaya kadar tehir edin, evet
siz bunları birbiriyle barışincaya kadar tehir edin! buyrulur.”[3] buyurmaktadır.
Bayramlarımız, aramızda bulunan kardeşliği, sevgiyi ve saygıyı, muhabbetin taze tutulmamasına
ve hiç bitmemesine yardımcı olan bir unsur olduğu gibi, en ulvi seviyeye
çıkarmamıza, vesile olmalıdır. Çünkü bu güzel
günlerde aramızda kaynaşma daha hızlı olduğu gibi, dostluklarımız ve ahbaplıklarımız daha
ileriye gitmektedir. Yüce Rabbimizin de Kur’an-ı Kerimde zikrettiği
إِنَّمَا
الْمُؤْمِنُ
08;نَ إِخْوَةٌ
فَأَصْلِحُو
75; بَيْنَ
أَخَوَيْكُم
18; وَاتَّقُوا
اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ&#nbs
p; “Müminler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin.
Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin”[4] buyruğunu unutmamalı,
ayrıca Hz. Peygamberimiz (s.a.v.) “Allah’a yemin ederim ki, iman etmedikçe
cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız.” Hadis-i Şerifini
düstur edinmeliyiz. Peygamber Efendimiz bir başka hadisinde şöyle buyurmaktadır.
 مثَلُ
الْمُؤْمِنِ
10;نَ فِي
تَوَادِّهِم
18;
وتَرَاحُمِه
16;مْ
وتَعاطُفِهِ
05;ْ ، مَثَلُ
الْجَسَدِ
إِذَا
اشْتَكَى
مِنْهُ
عُضْوٌ
تَداعَى لهُ
سائِرُ
الْجسدِ
بالسهَرِ
والْحُمَّى

“Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acımakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler. Vücudun bir uzvu hasta olduğu zaman, diğer uzuvlar da bu sebeple uykusuzluğa ve ateşli hastalığa tutulurlar.”[5] Ramazan Bayramımız, özellikle fakirlerle zenginlerin arasındaki uçurumun derinleşmemesine en büyük vesiledir. Nitekim Ramazan ayında verilen Fıtır Sadakalarımızla ve özellikle Kameri yıla göre -Ramazan ayını bir yıl sayarak- verdiğimiz zekatlarımızla fakirlerin ihtiyaçlarını giderme ve bayrama daha iyi hazırlanmalarını sağlamaktayız. Nitekim Kuran-ı kerim’in bir yerinde Zekat emredilmiş, Peygamber Efendimizde Zekat İslam’ın beş temel esasından biri olarak zikretmiştir. Zekatın Ramazan ayında verilmesi ise, fakirlerin bu ayı ve bir yılı daha iyi geçirmelerini sağlamaktadır. Fıtır Sadakası ise, herimize vacip olan bir ibadettir ve özellikle Ramazan Bayramına fakiriyle zenginiyle hep beraber huzur ve mutlulukla girmenin bir kaynağıdır. Bayramlarımızın bize kattığı bir başka özellik ise, Sıla-i Rahim’i daha sık gerçekleştirmemiz ve bu vesile ile bülüklerimiz dualarını almamızdır. Sıla-i Rahim Kur’an-ı Kerim’de emredilen ve Sevgili Peygamberimizin sünnetinde yer bulan bir husustur. Nitekim Kur’an-Kerim’de şöyle buyrulmaktadır: Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının.”[6] Bir başka ayet-i kerimede mealen şöyle buyrulmaktadır. “Allah’a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz, Allah kibirlenen ve vücutları kimseleri sevmez.”[7] Peygamber Efendimiz, Sıla-i Rahim’in önemini; uzatacağını ifade etmiş, ayrıca hısım ve akrabası ile akrabalık bağlarını kesen kimsenin bulunduğu meclise rahmetin inmeyeceğini ve böyle kişilerin cennete giremeyeceklerini belirtmiştir.[8] Bugünün özellikle şehirleşmenin ve maddeye, menfaate önem vermenin getirmiş olduğu aileler arasındaki soğukluğu, hatta parçalanmaları ve akrabalar arasındaki bağların kopmasını düzeltmek için bu günleri fırsat bilerek yeniden canlandırmanın gerekmektedir. Çünkü biz insanız. Sevinçlerinizi paylaşmakla çoğaltır, üzünüzü paylaşmakla azaltırız. Bu sebeple Bayramın vermiş olduğu bu sıcak iklim her akşamın başında ana-babamızı, akrabalarımızı ve huzurevinde unuttuğumuz bülüklerimizi yeniden hatırlamalı onlara el uzatmalıyız. Kutsal Kitabımızda ise Yüce Yaratanımız şöyle buyurmaktadır. “Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder.”[9] Bir başka ayette ise “Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara küfür bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle.”[10] Unutmayalım ki, bir gün bizim de bülüklerimiz yaşlanacak ve bugünün yaşlılarımıza layık günlerdendir. Davranışları yarın kendimize yapılmasını asla istemeyeceğiz. Hz. Peygamber (s.a.v.) : “”[11] buyurarak bu hususa işaret etmektedir. Yaşadığımız dünya, etme-bulma

dünyası değil midir? Peygamberi ifadeyle مَن لا يَرْحمْ لا يُرْحَمْ “Merhamet edilmeyene merhamet edilmemektedir.”[12]Ayrıca Kutsal Kitabımız Kur’an-ı Kerim’de “Muhammed, Allah’ın Resulüdür. Onunla beraber olanlar, inkârcılara karşı çetin, birbirlerine karşı da merhametlidirler.”[13] buyrularak, Müminlerin en temel özellikleri arasında, inananların birbirlerine merhamet duymaları gerekliliği vurgulanmıştır. Bayramlar sadece aile içi ziyaretlerinin yaşandığı bir zaman dilimi olmamalıdır. Hastanede hasta olarak yatan kardeşlerimizi unutmamalı, geçmiş olsun ziyaretlerine devam etmeli ve kendilerinden hayır dua almaya özen göstermeliyiz. Peygamber Efendimiz hasta ziyaretlerinde bulunanlara şu müjdeyi vermiştir. « إنَّ المسلم إذا عاد أخاه المسلم لم يزل في خُرْف.َةِ الجنة حتى يرجع » “Bir Müslüman, hasta bir Müslüman kardeşini ziyarete gittiğinde, dönünceye kadar cennet hurfesi (meyvesi) içindedir.”[14] Hastanın en büyük destekçisi kendisi için ziyarete gelenlerin verdiği moraldir. Hastaya yapılacak en büyük eziyetlerden birisi de kendisini ziyarete hiç kimsenin gelmemesidir. Bu sebeple hasta kardeşlerimize geçmiş olsun ziyaretinde bulunmak iyileşmelerine yardımcı olmamızın yanı sıra, birlik ve beraberliğimizin sağlamlaştırılmasına katkıda bulunacaktır. Bizleri yetiştiren ve bizlerden önce ahiret yolculuğuna çıkmış olan başta aile büyüklerimiz olmak üzere yakınlarımızın ve Müslüman kardeşlerimizin kabirlerini ziyaret etmeli, onlara hayır duada bulunmalı ve ibret almalıyız. Bu hususta Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır. « فمن أراد أن يزور القبور ف.ليزر فإنها تذكرنا بالآخرة » “Kabirleri ziyaret etmek isteyen ziyaret etsin. Çünkü kabir ziyareti bize âhireti hatırlatır”[15] Bayramlar, evimizin neşe kaynağı ve geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın unutulmadığı zaman dilimi olmalıdır. Nitekim hepimizin hayatında yer edene en önemli izlerin başında çocukluğumuz gelmektedir. Bugün arkadaş ve komşu muhabetlerimiz en başında çocukluk anılarımız vardır. Nasıl ki, bizler çocukluğumuzda yaşadığımız ve özelliklerde bayramda yaşadıklarımızı hiç unutmuyorsak, tatlı anıları heyecanla ve sıkıntılı durumları ise üzüntüyle hatırlıyorsak, çocuklarımızın da sonradan hatırladıklarında üzülmeyecekleri bir bayramı onlara tattırmaya özen göstermeliyiz. Kendi evlatlarımıza yaklaştığımız gibi yetim ve öksüz kalan çocuklara yaklaşmalı, üstlerini giydirmeli ellerini hediyelerle doldurması sonuçta yüzlerini asık halde tutmamalıyız. Kur’an-ı Kerim’de Ma’un Suresinde “İşte o, yetimi itip kakan, yoksula yedirmeyi özendirmeyen kimsedir.”[16] ifadesiyle Yüce Rabbimiz yetimi itim kakanları, yoksula yardım etmeyenleri ve yardım etmemekle kalmayıp yardım edilmesine de müsaade etmeyenleri kınamış, فَأَمَّا الْيَتِيمَ

فَلَا
تَقْهَرْ
وَأَمَّا
السَّائِلَ
فَلَا
تَنْهَرْ “Yetimi sakın
üzme, senden bir şey isteyen azarlama!”[\[17\]](#) ayetiyle de yetimin ve fakirlerin
üzülmemesi için ihtiyaçlarının giderilmesi yanı sıra onların
gönüllerini incitecek herhangi bir hususunda yapılmaması istenmiştir. Ayrıca sevgili
Peygamberimiz bir Hadisinde şöyle buyurmaktadır.
«أَنَا
وكافلُ
الْيتِيمِ في
الجنَّةِ
هَكَذَا »
وأَشَار
بِالسَّبَّاب
َةِ
وَالْوُسْطَى
، وفَرَّجَ
بَيْنَهُمَا
 “Ben ve yetimi himâye eden kimse cennette şöylece
beraber bulunacağız” buyurdu ve işaret parmağıyla orta parmağını, aralarını biraz
aralayarak, gösterdi.[\[18\]](#) Bizlere her husus da olduğu gibi çocuklara şefkat hususunda
Sevgili Peygamberimiz en güzel örneklere sunmuştur. Peygamberimiz çocukları
çok sever, şefkatten mahrum etmez, onlara ilgi gösterir, selam verir, başlarını okşar,
onlarla şakalaşır, kucağına alır devesine bindirir, hediyeler verir ve onlarla
güleşür. Bir hadisinde Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır.
“Küçlerine merhamet ve sevgi, büyüklerine saygı
göstermeyen bizden değildir.”[\[19\]](#) Bir gün Uhud savaşında babası şehit
düşen bir çocuğu ağlarken görünce Peygamberimiz başını okşamış,
kucağına almış ve “Ben senin Baban olayım, Aişe de annen olsun ister misin” demiş
ve çocuğun hüznünü sevince döndürüştür.
Yarınımızın büyükleri olan çocuklarımızın birbirlerini kıskanan değil de,
birbirlerine sevecen davranışlar sergilemesi bizim elimizdedir ve bayramlar bunun için
çok güzel bir vesiledir. Yukarıda sizlerle paylaşmaya çalıştığımız bilgiler
ışığında hem kendimizin hem de birlikte yaşadığımız kardeşlerimizin mutlu ve huzurlu bir bayram
geçirmemiz için gerekli olan hususları şu başlıklar altında zikredebiliriz. -Bayramlar
birlik ve beraberliğin en sağlam zemine oturduğu günlerdir. Bu sebeple birlik ve
beraberliğimizi daim hale getirmeli, bozmak isteyenlere fırsat vermemeliyiz. -Fakirleri unutmamalı
ve bayrama ihtiyaçları bitirilmiş halde girmeleri sağlanmalıdır. Bayram sabahına kadar
vermemiz gereken fitir sadakalarımızı fakirlere aktarmamız ise hemen namaz bitiminde
kendilerine bu sadakalarımızı ulaştıralım. Unutmayalım ki, ihtiyaç sahibi bir kardeşimizin
evinde yaşanacak bayram sevincine sebep olmak mutlulukların en
büyüğüdür. -Anne-babamız başta olmak yakın ve uzak akrabalarımızı,
mahallede komşularımızı, apartman sakinlerini ziyaret etmeli birbirimizin hayır duasını almaya
özen göstermeliyiz. Bayramlar birbirimizden ayrılıp, tatil yerlerine uzaklaşma zamanı
değildir. Bayramlar mutluluğu paylaşma zamanıdır. Bayramlar hayatı paylaşabilme zamanıdır. Bu

sebeple bayram için gidilebilecek en güzel yer ailemizin yanıdır. Eğer gitme imkanımız olmamış ise bir telefon açmalı, büyüklerimiz gönüllerini hoş etmeliyiz. -Akrabalık ilişkilerimizi zedelediğimiz, birbirimize küs olduğumuz insanlar varsa bu bayramlar bizim bir araya gelmemize vesile olmalıdır. Bir Mümine kardeşiyle üç günden fazla küs durması helal değildir. Bayramlar aramızda bulunan dargınlıkları bitirme zamanı olmalıdır. Bayramlar birbirimize sırt dönme değil, birbirimize muhabbetle sarılma zamanlarıdır. Bayramlar soğuklukların giderilmesi için bir fırsattır. Lütfen bu fırsatı iyi değerlendirelim. -Bütün çocukların gülücüklerle geçireceği bir bayramı tüm çocuklara yaşatma gayreti içinde olmalıyız. Ramazan bayramının çocuklar için ayrı bir yeri vardır. Kurban bayramı sanki büyüklerin bayramıdır. Ama Ramazan bayramı daha çok küçüklerin bayramı gibidir. Kurban bayramında çocuk elbise istemeyebilir, ama Ramazan Bayramı başkadır. Bütün çocuklar bu bayramda azda olsa çokta olsa mutlaka bir şeyler isterler. Bu bayramda çocuklarımızı sevindirelim. Bu bayram çocuklarımızın hiç unutmayaacağı bir bayram olmalı. Sadece kendi çocuklarımız değil, ihtiyaç sahibi kardeşlerimizin de çocuklarını lütfen unutmayalım. Bu bayramda sevinçle bayram sabahına ulaşmamış bir çocuk var ise o çocuğun hüznü bütün Müslümanlara aittir. -Hastalarımızı ve ahire göçenleri unutmamalı, ziyaretlerimizi eksik etmeli ve onlara duada bulunmalıyız. Hastanede yatan kardeşlerimizi ziyaret etmekle onların sıkıntılarını bir nebze olsun unutturabiliriz. Yuvalarda kalan çocuklarımızı ziyaret etmekle onların yüzlerini güldürebiliriz. Ellerimiz dolu dolu gider iske ve hediyeler ile onları gülücüklere sevk edebilir isek en bahtiyar kul olmaz mıyız? Vaazımızın bu kısmında Bayram namazı ile ilgili genel prensipleri paylaşmak isterim. Bayram namazları yılda iki defa kılınması sebebiyle unutulmuş olma ihtimali olduğundan dolayı kılınışı sizlere paylaşarak vaazımızı sonlandırıyoruz. Bayram namazı, biri ramazan bayramında diğeri kurban bayramında olmak üzere yılda iki defa kılınan iki rek‘atlık bir namazdır. Bayram namazı Hanefî mezhebinde, cuma namazının vücûb şartlarını taşıyan kimselere vâciptir. Bayram namazının diğeri namazlardan kılınış bakımından farkı, bunun her rek‘atında üçer fazla tekbir olmasıdır. Bu fazla tekbirlere "zâit tekbirler" denir. Bayram namazı kılmaya niyet edip imama uyduktan sonra imamla beraber tekbir alıp namaza başlarız. “subhaneke” okuduktan sonra, üç defa tekbir alırız. İlk tekbir aldıktan sonra ellerimizi yana salıveririz. İkinci tekbir aldıktan sonra yine ellerimizi yana salıveririz, üçüncü tekbir aldıktan sonra ellerimizi bağlarız. İmam Efendi fatihayı okur fatiha ile beraber bir başka süre okuduktan sonra rükuya gider secdelerimizi yerine getirdikten sonra ikinci rekata kalkarız. İkinci rekatta İmam Efendi fatiha ve bir süre okuduktan sonra, imamla beraber ilk tekbiri alır ellerimiz yana salıveririz. İkinci tekbir alıp yine ellerimizi yana salıveririz, üçüncü tekbir alıp yine ellerimizi yana salıveririz. Dördüncü tekbirle beraber rükuya eğilip, secdelerimizi yaptıktan sonra kadeye oturur, tahiyattımızı okuyup, dualarımızı getirdikten sonra selam veririz. Namazdan sonra imam minbere çıkar ve hiç oturmaksızın hutbe okur. Vaazımızı Alvar’ı Muhammet Lütfi Efe hazretin bayramın nasıl bir bayram olması gerekliliğini ifade ettiği mısralarıyla sonlandırıyorum. Can Bula Cananını

Bayram O Bayram Ola

Kul Bula Sultanını

Bayram O Bayram Ola Hüzn-ü Keder Def Ola

Dilde Hicap Ref Ola

Cümle Günah Af Ola

Bayram O Bayram Ola Lütfi Ya Lütfü; Kerim
Eriş Rahmu-Rahim
Bermurad Ede Fehim

Bayram O Bayram Ola Bu vesile ile sevinç, mutluluk ve huzur olan bu bayram hem kendimize, hem memleketimize ve hem de İslam'ın hayırlar getirmesini Rabbimizden niyaz eder, Ramazan Bayramınızı tebrik ederim. Yüce Rabbim sevdiklerimizle beraber mutlu ve huzurlu nice bayramlar geçirmemizi nasip etsin. Gününüz aydınlık olsun. Bayramınız mübarek olsun. Allah'a emanet olun. Ahmet NAL Vaiz [1] Ebu Davut, Salat 245 [2] Riyazü's-salihin, Hadis No:1571 [3] Müslim, Birr, 36-37 [4] Hucurat, 10 [5] Buhârî, Edeb 27 [6] Nisa, 1 [7] Nisa, 36 [8] Buhari, Edep 4, Müslim Birr 18-19 [9] Nahl, 90 [10] İsrâ, 23 [11] Müslim, İmân 71-72; Buhârî, İmân 7 [12] Riyazü's-Salihin, Hadis No:227,229 [13] Fetih, 29 [14] Müslim, Birr, 40-42 [15] Tirmizi, Cenaiz, 60 [16] Ma'ânu, 2 [17] Duha, 9-10 [18] Riyazü's-Salihin, Hadis No:264 [19] Tirmizi, Birr 15

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)